

พฤติกรรมการฝากเงินในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบัน CURRENT DEPOSIT BEHAVIOR IN THAI COMMERCIAL BANKING SYSTEM

พรวรรณ นันทแพศย์¹

ธนชัย ตรีสวัสดิ์²

บทคัดย่อ

บทความนี้เสนอผลการศึกษาพฤติกรรมของผู้ฝากเงินในธนาคารพาณิชย์ไทยภายหลัง การเปลี่ยนแปลงระบบประกันเงินฝากเป็นแบบคุ้มครองเต็มจำนวนหลังวิกฤตการเงินปี 2540 โดยสร้างแบบจำลองสมการถดถอยเชิงเส้นเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินฝากกับ ตัวชี้วัดฐานะทางการเงินของธนาคารตามหลัก CAMEL rating รวมถึงใช้แบบสอบถามสำรวจน พฤติกรรมและความเห็นของผู้ฝากเงิน ผลการวิเคราะห์ไม่สามารถถกกล่าวได้ว่าปริมาณเงินฝากของ ธนาคารมีความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดฐานะทางการเงินของธนาคารตามหลัก CAMEL rating ครบถ้วน 5 ด้าน โดยเฉพาะด้านความเพียงพอของเงินกองทุน ความสามารถในการหารายได้ และการ บริหารสภาพคล่อง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการคุ้มครองเงินฝากเต็มจำนวนซึ่งทำให้พฤติกรรมการ ฝากเงินไม่เป็นไปตามกลไกตลาด สำหรับข้อมูลจากการสำรวจพบว่า ผู้ฝากเงินรายใหญ่ตัดสินใจ ฝากเงินโดยพิจารณาปัจจัยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากมากที่สุด แต่ยังคงมีความเห็นเดียวกันกันใน เรื่องรูปแบบการฝากเงินในอนาคตหลังสัตว์เงินคุ้มครองเงินฝากเหลือเพียง 1 ล้านบาทในปี 2555 โดยบางส่วนจะกระจายเงินฝากไปในหลายธนาคาร ในขณะที่บางส่วนไม่เปลี่ยนแปลง รูปแบบการฝากเงิน และธนาคารที่ผู้ฝากเงินเลือกฝากเงินเป็นอันดับสูงสุดคือ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกสิกรไทยตามลำดับ

คำสำคัญ: ประกันเงินฝาก, คุ้มครองเงินฝาก, พฤติกรรมผู้ฝากเงิน, ธนาคาร

Abstract

This paper studies the impacts from the change of the deposit insurance scheme in Thailand after the monetary crisis in 1997 to examine the relationship between the

¹ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

² นักศึกษาปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

การสารบิตรธารธารกิจศรีนทร์วิโรฒ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เมษายน – กันยายน 2553

quantity of deposits in Thai commercial Banks and the financial indicators in accordance with the CAMEL principle by running the linear regression analysis on panel dataset. Additionally, the questionnaires method was conducted to survey the depositors' behavior in Bangkok. The results from the regression analysis can't be interpreted that deposit amount in each bank is relevant to each bank's financial stability profile in accordance with the CAMEL principle. Meanwhile, the findings from the questionnaire survey indicated that, for large account depositors, deposit interest rate is the key factor for selecting which bank to deposit money in. However, depositors do have different ideas about their methods to deposit after the change in deposit protection scheme in 2012. Lastly, the most prefer Banks by depositors are Bangkok Bank, Siam Commercial Bank, and Kasikorn Bank respectively.

KEYWORDS: Deposit insurance, Deposit behavior, Deposit Protection, Bank

บทนำ

วิกฤตการเงินในปี 2540 ทำให้ผู้ฝากเงินขาดความเชื่อมั่นในความมั่นคงของสถาบันการเงิน เกิดปัญหาการระดมถอนเงินฝากจนทำให้สถาบันการเงินขาดสภาพคล่อง ไม่มีเงินสดเพียงพอจ่ายคืนให้แก่ผู้ฝากเงิน ทำให้รัฐบาลต้องช่วยรักษาเสถียรภาพของระบบ โดยการเข้ารักษาประกันเงินฝากอย่างเต็มจำนวนและไม่มีข้อจำกัด ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2540 และยังคงรูปแบบการคุ้มครองต่อเนื่องมาจนถึงปี 2552

เพื่อลดภาระการคุ้มครองของภาครัฐและสร้างวินัยทางการเงินให้แก่สถาบันการเงินและผู้ฝากเงิน กระทรวงการคลังจึงศึกษาแนวคิดการจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝากและยกเว้นกฎหมายขึ้นพิจารณา ปัจจุบัน พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2551 มีการจัดตั้งสถาบันคุ้มครองเงินฝากเป็นหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่คุ้มครองผู้ฝากเงิน โดยมาตรา 53 จำกัดวงเงินคุ้มครองเงินฝากไม่เกิน 1 ล้านบาทต่อผู้ฝากเงิน 1 รายต่อ 1 สถาบันการเงิน แต่ในวันที่ 28 ตุลาคม 2551 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตราพระราชบัญญัติกำหนดจำนวนเงินฝากที่ได้รับการคุ้มครองเพิ่มขึ้น พ.ศ. 2552 ให้ยึดระยะเวลาบังคับใช้วางเงินคุ้มครองตั้งกล่าวออกไปก่อน เนื่องจากเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในออกประเทศยังไม่มั่นคง และเพื่อให้สถาบันการเงินมีเวลาเตรียมพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง โดยในวันที่ 11 สิงหาคม 2554 จึงจะลดวงเงินคุ้มครองเหลือ 50 ล้านบาท และตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2555 เป็นต้นไป จะลดวงเงินคุ้มครองเหลือเพียง 1 ล้านบาทเท่านั้น [1]

การเปลี่ยนแปลงระบบประกันเงินฝากดังกล่าวข้างต้นจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาระบบของผู้ฝากเงิน โดยผลการศึกษาในหลายประเทศ [2-5] พบว่าผู้ฝากเงินคำนึงถึงความเสี่ยงของสถาบัน

การเงินในช่วงที่ไม่มีการค้าประภันเงินฝากมากกว่าช่วงที่มีการค้าประภันเงินฝาก บทความนี้ เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจฝากเงินของผู้ฝากเงินในปี 2552 และความเห็น ของผู้ฝากเงินเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการฝากเงินในอนาคตหลังลดลงเงินคุ้มครอง เงินฝาก ด้วยวิธีการทางเศรษฐมิติและวิธีการเชิงสำรวจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินฝากกับฐานะทางการเงินของธนาคาร พานิชย์ และสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจฝากเงินของผู้ฝากเงินในปี 2552 และความเห็น เกี่ยวกับรูปแบบการฝากเงินในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางเศรษฐมิติ โดยสร้างแบบจำลองสมการเชิงเส้นแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินฝากในธนาคาร กับปัจจัยด้วยเบอร์ที่บ่งชี้ถึงฐานะทางการเงินของ ธนาคารตามหลัก CAMEL rating [6] ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเพียงพอของเงินกองทุน (Capital adequacy: C), ด้านคุณภาพสินทรัพย์ (Assets quality: A), ความสามารถในการบริหาร จัดการ (Management capacity: M, ด้านการสร้างรายได้ (Earning available: E) และด้าน การบริหารสภาพคล่อง (Liquidity: L) รวมถึงส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของแต่ละธนาคารใน ไตรมาสก่อนหน้า แล้วทำการวิเคราะห์ทดสอบ (Regression analysis) โดยใช้ลักษณะเฉพาะของ ข้อมูลภาคตัดขวางต่อเนื่อง (Panel data) เพื่อการแก้ปัญหาความแตกต่างรายธนาคารที่ไม่ สามารถสังเกตได้ (Unobserved heterogeneity) โดยใช้ข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ไทยที่เปิด ดำเนินการก่อนปี 2546 จนถึงปัจจุบัน จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารทหาร ไทย ธนาคารนครหลวงไทย และธนาคารซีไอเอ็มบีไทย โดยใช้ข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ของปี 2544 (เนื่องจากไม่มีข้อมูลผลตอบแทนเฉลี่ยของตัวเงินคลังในช่วงเวลา ก่อนหน้า) จนถึง ไตรมาสที่ 4 ของปี 2552 รวม 36 ไตรมาส เป็นข้อมูล Panel data รวม 264 จุดข้อมูล (Data point) เพื่อประมาณค่าพารามิเตอร์และหาค่าคงที่ของค่าสัมประสิทธิ์ β_i ของตัวแปร อิสระแต่ละตัว โดยเสนอแบบจำลองสมการทดสอบของปริมาณเงินฝากดังนี้

$$D_{it} = \beta_0 + \beta_1 SPREAD_{i,t-1} + \beta_2 CAP_{i,t-1} + \beta_3 NPL_{i,t-1} + \beta_4 EXP_{i,t-1} + \beta_5 ROA_{i,t-1} + \beta_6 LTD_{i,t-1} + \beta_7 GDP_t + BANK_i + \varepsilon_{it}$$

โดยที่ i คือลำดับของธนาคาร, t คือลำดับของเวลา และ D_{it} คือปริมาณเงินฝากของธนาคาร i ในช่วงเวลา t (ล้านบาท), $SPREAD_{i,t+1}$ คือส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำอายุ 3 เดือน ของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$ กับอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยจากพันธบัตรรัฐบาลและดัชนีคลังในอายุเดียวกัน, $CAP_{i,t+1}$ คืออัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$, $NPL_{i,t+1}$ คืออัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวมของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$, $EXP_{i,t+1}$ คืออัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์รวมของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$, $ROA_{i,t+1}$ คืออัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$, $LTD_{i,t+1}$ คืออัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากรวมของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$, GDP_i คือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในช่วงเวลา t (ล้านบาท), $BANK_i$ คือตัวแปรแทนความแตกต่างรายธนาคารที่ไม่สามารถสังเกตได้, β_0 คือค่าคงที่, β_1 คือค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระที่ g , ε คือตัวแปรสุ่มคลาดเคลื่อนของสมการ

นอกจากการวิเคราะห์ดังกล่าวแล้ว ยังทำการสำรวจด้วยแบบสอบถามจากผู้ฝากเงินในกรุงเทพมหานคร จำนวน 280 ราย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโดยถ้าตามปริมาณเงินฝากแต่ละพื้นที่ และสุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่แบบบังเอิญ

ผลการวิจัย

ทำการเลือกรูปแบบการวิเคราะห์ทดสอบที่เหมาะสมที่สุด ระหว่างแบบอิทธิพลคงที่ (Fixed effects), แบบอิทธิพลสุ่ม (Random effects) หรือแบบกำลังสองน้อยที่สุดร่วม (Pooled OLS) [7-8] โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ค่าสถิติ F สำหรับสมมติฐาน H_0 ว่าไม่มีอิทธิพลคงที่รายธนาคารอยู่ในแบบจำลอง ได้ค่าสถิติ F (7, 249) = 1,284.82 และค่า P-value = 0.0000 กล่าวคือ มีอิทธิพลคงที่รายธนาคารอยู่ในแบบจำลอง จึงไม่สามารถใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดា (OLS) ในการวิเคราะห์ได้ และจากการทดสอบของ Hausman บนสมมติฐาน H_0 ว่าตัวแปรสุ่มคลาดเคลื่อนรายธนาคารไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ได้ค่าสถิติไคสแควร์ χ^2 (6) = 17.93 และค่า P-value = 0.0064 หมายความว่าการใช้วิธีแบบอิทธิพลสุ่มจะทำให้เกิดความເອນເຍິງในการประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง นอกจากนี้ผลการทดสอบ Lagrange Multiplier (LM) บนสมมติฐาน H_0 ว่ามีอิทธิพลสุ่มอยู่ในแบบจำลอง ได้ผลการทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ χ^2 (2) = 2,584.39 และค่า P-value = 0.0000 หมายความว่าไม่มีอิทธิพลสุ่มอยู่ในแบบจำลอง ด้วยผลการทดสอบทั้งหมดข้างต้น จึงเลือกวิธีการวิเคราะห์ทดสอบที่ด้วยวิธีอิทธิพลคงที่ (Fixed effects) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการทดสอบค่าสถิติของสมการ

Fixed –Effects Regression	
Number of Observation	= 264
Number of Group	= 8
F (7,249)	= 75.81
P-Value for F	= 0.0000
R-Square for Model	= 0.9798
Adjusted for R-Square for Model	= 0.9787
R-Square within Group	= 0.6806

ตาราง 2 ผลการประมาณค่าพารามิเตอร์

Variables	Coefficeint	T-Statistic	P-Value
SPREAD	-6.1433	-0.82	0.412
CAP*	-14.5090	-5.89	0.000
NPL*	-8.2606	-10.24	0.000
EXP*	-52.6016	-3.01	0.003
ROA**	-15.6654	-2.04	0.043
LTD*	1.4162	4.04	0.000
GDP*	0.1405	8.91	0.000
Constant	501.5318	14.75	0.000

* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นอย่างละ 99

** มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นอย่างละ 95

ผลการทดสอบค่าสถิติ F ของสมการบนสมมติฐาน H_0 ที่ว่าตัวแปรอิสระทุกตัวในสมการ มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 0 ได้ค่าสถิติ F เท่ากับ 75.81 และค่า P-value = 0.0000 จึงปฏิเสธ สมมติฐานหลัก H_0 และผลการคำนวณค่า Adjusted R^2 ของสมการเท่ากับ 0.9787 แสดงว่า สมการสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงระดับเงินฝากในภาพรวมได้อย่างดี ในขณะที่ค่า R^2 ระดับ รายธนาคาร (Within effects) มีค่าเท่ากับ 0.6806 แสดงว่าสมการสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของแต่ละธนาคารได้ดีพอสมควร

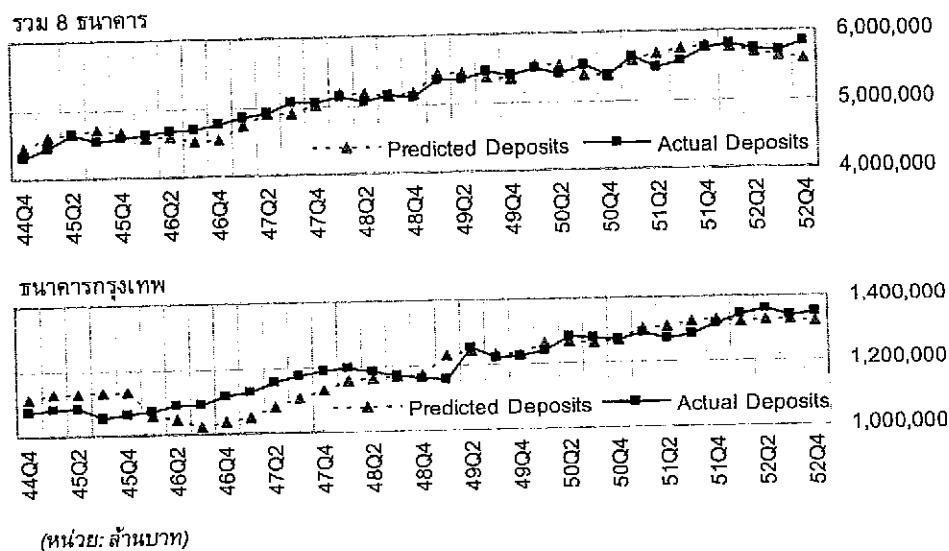
การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวโดยวิธีอิทธิพลคงที่ ตามตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระได้แก่ อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวม (CAP) อัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (NPL) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์รวม

วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทร์วิจัย ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เมษายน - กันยายน 2553

(EXP) อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากรวม (LTD) และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ได้ค่าสถิติ t เท่ากับ -5.89, -10.24, -3.01, 4.04 และ 8.91 และค่า P-value เท่ากับ 0.000, 0.000, 0.003, 0.000 และ 0.000 ตามลำดับ จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีค่า 0.003, 0.000 และ 0.000 ตามลำดับ จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีค่า สัมประสิทธิ์เท่ากับ 0 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่สำหรับตัวแปร อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อ สินทรัพย์รวม (ROA) ได้ค่าสถิติ t เท่ากับ -2.04 และค่า P-value เท่ากับ 0.043 จึงปฏิเสธ สมมติฐานหลัก H_0 ที่ระดับความเชื่อมั่นเพียงร้อยละ 95 น้อยกว่าตัวแปรอื่นๆ และจากผลการ ทดสอบค่าสถิติ t ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เลพะกับตัวแปรส่วนต่างอัตรากเบี้ยเงิน ฝากเทียบตัวเงินคลัง (SPREAD) ซึ่งได้ค่าสถิติ t เท่ากับ -0.82 และค่า P-value เท่ากับ 0.412 จึงไม่สามารถยืนยันได้ว่า ตัวแปรอิสระส่วนต่างอัตรากเบี้ยเงินฝากมีความสัมพันธ์กับปริมาณ เงินฝากของธนาคาร

อย่างไรก็ตาม ตัวแปรอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวม (CAP) อัตราส่วนเงินให้ สินเชื่อต่อเงินฝาก (LTD) และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีเครื่องหมายของ สัมประสิทธิ์ตรงข้ามกันทฤษฎี จึงไม่สามารถกล่าวได้ว่าปริมาณเงินฝากของธนาคาร มี ความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดฐานะทางการเงินของธนาคารตามหลัก CAMEL rating ในด้านความ เสี่ยงด้านเงินกองทุน ด้านความสามารถในการทำกำไร และด้านการบริหารสภาพคล่อง

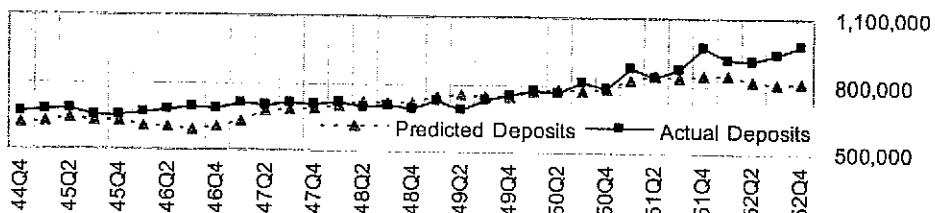
นอกจากนี้เมื่อทำการนําเรียนเทียนการเปลี่ยนแปลงในปริมาณเงินฝากที่ทำนายได้จาก การคำนวณตามแบบจำลองสมการถดถอยเชิงเส้นดังกล่าวข้างต้นกับปริมาณเงินฝากจริง รวมทุก ธนาคารและรายธนาคาร ดังภาพ 1 จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกันสูงตามค่า R^2 ของสมการซึ่ง มีค่าสูงเช่นเดียวกัน

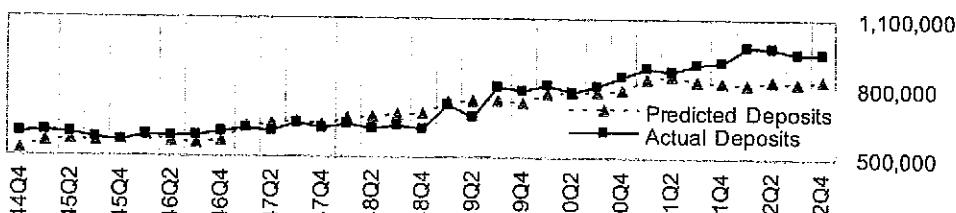
ภาพ 1 เปรียบเทียบปริมาณเงินฝากจริงกับปริมาณเงินฝากที่ทำนายได้จาก แบบจำลองของแต่ละธนาคาร

รายงานบริหารธุรกิจศรีนคrinทริวโรด ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เมษายน – กันยายน 2553

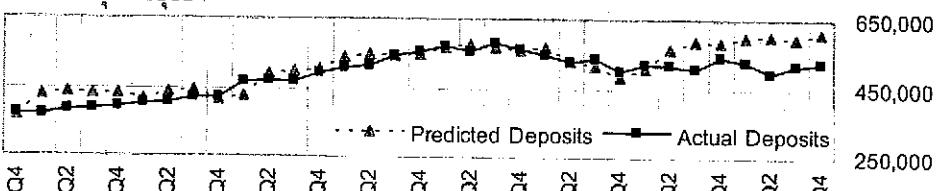
ธนาคารกสิกรไทย

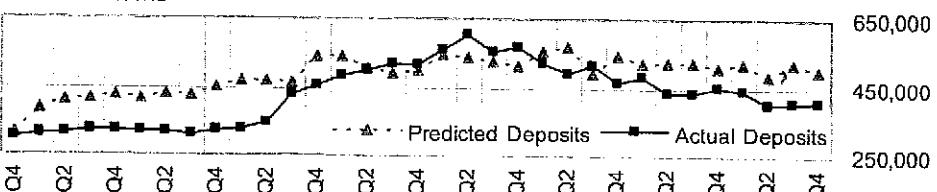
ธนาคารไทยพาณิชย์

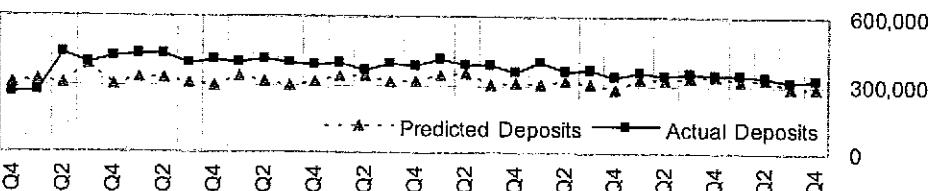
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

ธนาคารทหารไทย

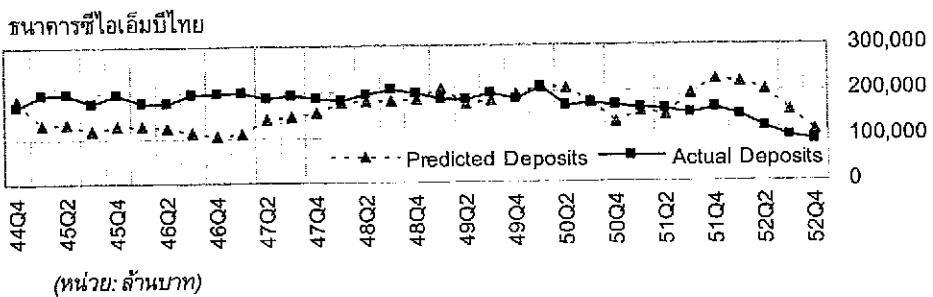
ธนาคารกรุงหลวงไทย

(หน่วย: ล้านบาท)

ภาพ 1 (ต่อ) เปรียบเทียบปริมาณเงินฝากจริงกับปริมาณเงินฝากที่ทำนายได้จากแบบจำลองของแต่ละธนาคาร

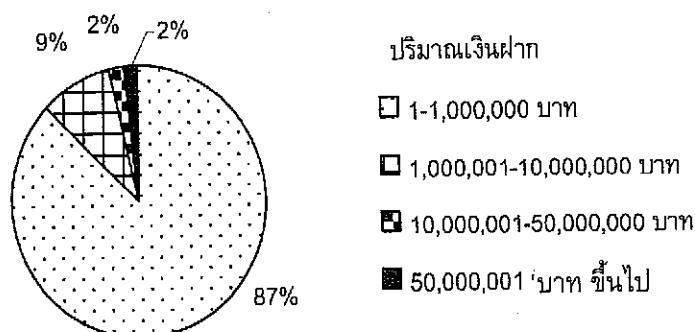
รายงานบริหารธุรกิจศรีนครินทร์วิโรฒ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เมษายน – กันยายน 2553

ภาพ 1 (ต่อ) เปรียบเทียบปริมาณเงินฝากจริงกับปริมาณเงินฝากที่ทำนายได้จากแบบจำลองของแต่ละธนาคาร

ผลการศึกษาเชิงสำรวจโดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผู้ฝากเงินในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 280 ตัวอย่าง พนักงานสุ่มตัวอย่างที่มีปริมาณเงินฝากอยู่ในช่วงไม่เกิน 1 ล้านบาท มีจำนวนร้อยละ 87 และกลุ่มตัวอย่างที่มีปริมาณเงินฝากมากกว่า 1 ล้านบาทขึ้นไปมีจำนวนรวมกันร้อยละ 13 ดังภาพ 2

สำหรับธนาคารที่กลุ่มตัวอย่างเลือกฝากเงินมากที่สุดในปี 2552 จัดอันดับตามคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกสิกรไทย ตามลำดับ ตั้งแสดงในตาราง 3 นอกจากนี้เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงธนาคารที่จะเลือกฝากเงินในอนาคตหลังลดวงเงินคุ้มครองเงินฝาก พบร่องธนาคารที่กลุ่มตัวอย่างเลือกฝากเงินมากที่สุดสามอันดับแรกไม่เปลี่ยนแปลงไป

ภาพ 2 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามปริมาณเงินฝากรวมในธนาคาร

สารสารบพิหารธุรกิจศรีนครินทร์วิโรฒ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เมษายน – กันยายน 2553

ตาราง 3 ธนาคารที่เลือกฝากเงินในปี 2552 จำนวน 5 อันดับแรก ของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด

ธนาคาร	จำนวนผู้เลือกในแต่ละอันดับ								
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5	อันดับอื่น	รวม	คะแนน	Rank
กรุงเทพ	88	70	49	23	13	37	280	3.31	1
ไทยพาณิชย์	77	51	54	31	26	41	280	3.00	2
กสิกรไทย	41	62	52	45	29	51	280	2.60	3
กรุงไทย	44	35	29	45	38	89	280	2.05	4
กรุงศรีอยุธยา	5	17	31	52	42	133	280	1.19	5

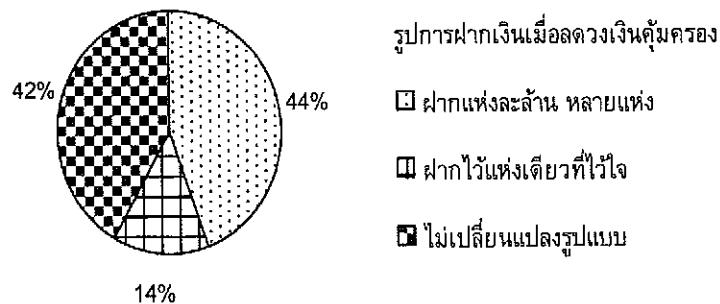
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกฝากเงินของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ฝากเงินรายใหญ่ (มีเงินฝากในธนาคารตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป) ที่มีผลมากที่สุดคือ ปัจจัยอัตราดอกเบี้ย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ 72 เห็นว่ามีผล รองลงมาคือปัจจัยฐานะการเงินและความมั่นคงของธนาคาร และปัจจัยความสะดวกในการเข้าถึง ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 4

สำหรับความเห็นเรื่องรูปแบบการฝากเงินในอนาคตหลังลดวงเงินคุ้มครอง ตั้งแสดงในภาพ 3 พบว่าผู้ฝากเงินรายใหญ่ ซึ่งคาดว่าจะกระจายเงินฝากออกเป็นธนาคารละ 1 ล้านบาท หลายๆธนาคาร มีสัดส่วนร้อยละ 44 และผู้ฝากเงินรายใหญ่ที่จะไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบการฝากเงินตามที่เป็นอยู่เดิมมีสัดส่วนร้อยละ 42 ซึ่งใกล้เคียงกัน จึงทำการทดสอบสมมติฐาน H_0 เพิ่มเติมว่าผู้ฝากเงินรายใหญ่ที่มีเงินฝากในบัญชีตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไปมีความเห็นเรื่องรูปแบบการฝากเงินหลังการลดวงเงินคุ้มครองเงินฝากไม่แตกต่างกัน ได้ค่าสถิติไคสแควร์ $\chi^2(2) = 6.167$ และค่า P-value = 0.046 จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หมายความว่า ผู้ฝากเงินรายใหญ่มีความเห็นเรื่องรูปแบบการฝากเงินหลังการลดวงเงินคุ้มครองเงินฝากแตกต่างกัน

ตาราง 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกธนาคาร 5 อันดับแรก ของกลุ่มตัวอย่างผู้ฝากเงินรายใหญ่

ปัจจัยที่มีผลกับธนาคาร	จำนวนราย			ร้อยละ			Rank
	มีผล	ไม่มีผล	รวม	มีผล	ไม่มีผล	รวม	
อัตราดอกเบี้ย	26	10	36	72%	28%	100%	1
ฐานะการเงินและความมั่นคง	22	14	36	61%	39%	100%	2
ความสะดวกสบายในการเข้าถึง	20	16	36	56%	44%	100%	3
คุณภาพการบริการ	13	23	36	36%	64%	100%	4
ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์	5	31	36	14%	86%	100%	5

สารสารบัตรธุรกิจศรีนทร์วิโรฒ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เมษายน – กันยายน 2553

**ภาพ 3 กสุ่มตัวอย่างผู้ฝากเงินรายใหญ่จำแนกตามความเห็นเรื่องรูปแบบการฝากเงิน
หลังจากลดลงเงินคุ้มครอง**

นอกจากนี้ยังพบว่าทางเลือกในการลงทุนที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะเลือกในอนาคต หลังจากลดลงเงินคุ้มครอง ที่มีผู้เลือกเป็นอันดับมากที่สุดพิจารณาจัดอันดับตามคะแนนเฉลี่ย ไม่รวมเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ ได้แก่ ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ พันธบัตรรัฐบาลไทย และกองทุนหุ้นระยะยา (Long Term Equity Fund: LTF) หรือกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 เครื่องมือทางการเงินที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเลือกเป็น 5 อันดับแรก หลังลดลงเงินคุ้มครองในอนาคต

รายการ	จำนวนผู้เลือกในแต่ละอันดับ						รวม	คะแนน	Rank
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5	อันดับอื่น			
เงินฝากออมทรัพย์	128	37	14	12	41	48	280	3.20	1
เงินฝากประจำ	43	96	32	33	13	63	280	2.76	2
ประกันชีวิตสะสมทรัพย์	21	33	58	45	31	92	280	1.90	3
พันธบัตรรัฐบาลไทย	30	32	48	37	18	115	280	1.84	4
กองทุน LTF/ RMF	13	18	30	36	16	167	280	1.13	5

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ถดถอยบนแบบจำลองเชิงเส้น ไม่สามารถกล่าวได้ว่าปริมาณเงินฝากของธนาคารมีความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดฐานะทางการเงินของธนาคารตามหลัก CAMEL rating ครบห้า 5 ด้าน นอกจากนี้ ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า ผู้ฝากเงินรายใหญ่ให้ความสำคัญกับอัตราดอกเบี้ยมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มผู้ฝากเงินโดยทั่วไปให้ความสำคัญเรื่องความสะดวกในการ

เข้าสู่ธนาคาร และธนาคารที่กู้มตัวอย่างเลือกฝากเงินเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกสิกรไทย ตามลำดับ และกู้มผู้ฝากเงินรายใหญ่ยังคงมีความเห็นเรื่องรูปแบบการฝากเงินภายหลังการลดวงเงินคุ้มครองเงินฝากที่แตกต่างกัน จึงทำให้ยังไม่เห็นแนวโน้มที่ชัดเจนว่าผู้ฝากเงินจะกระจายเงินฝากในหลายธนาคารมากขึ้นหรือไม่ นอกเหนือจากนี้ ทางเลือกอื่นที่เป็นที่นิยมนอกจากการฝากเงิน คือ ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ พันธบัตรรัฐบาลไทย และกองทุนหุ้นระยะยาวหรือกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (LTF/RMF) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

- ธนาคารควรมีแผนลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อรับต้นทุนเงินฝากที่อาจสูงขึ้นตามความเสี่ยงที่แท้จริงของธนาคาร หลังการลดวงเงินค่าประกันเงินฝาก
- สถาบันประกันเงินฝากอาจร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานรูปแบบอื่น เพื่อช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ฝากเงิน อันเป็นการรักษาเสถียรภาพของระบบธนาคารพาณิชย์

เอกสารอ้างอิง

- [1] สกัญญา จันทร์ประณิก. (2551). ระบบคุ้มครองเงินฝาก. สำนักนโยบายและระบบการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. สืบคันเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2552, จาก <http://www.mof.go.th/dpa>
- [2] Barajas, A.; & Steiner, R. (2000). *Deposit Behavior and Market Discipline in Columbia*. IMF Working Paper, WP/00/214. (December).
- [3] Mondschein, T. S.; & Opiela, T. P. (1999). Bank Time Deposit Rates and Market Discipline in Poland. *Journal of Financial Services Research*. 15(3).
- [4] Ugan, A. E.; & Caner, S. (2003). *Depositor Behaviour and Market Discipline in Turkey*. ERC/METU, International Conference in Economics VII. September, 2003.
- [5] กรณฑ์รัตน์ นาขوا. (2547). การประกันเงินฝากและพฤติกรรมของผู้ฝากเงินในธนาคารพาณิชย์ไทย: ก่อนและหลังวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ วิทยานิพนธ์ ศ.ม.สาขาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2547.
- [6] Hossain, M. S. (2002). Performance Evaluation of Commercial Bank through CAMEL Rating. *Share Research*. (4): 27-29. Bengali.

กฎบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายชนชัย ตระสวัสดิ์

นำเสนอบรยลงานวิจัย

เรื่อง "พัฒนาระบบการฝึกงานในระบบทุนนาคหอพักนิชย์ ทุนในประเทศ"

ในงานประชุม "สัมนาที่ศทางการวิจัยสำหรับสาขาวิชาการธุรกิจ"
ณ อาคารเรียนรวมองค์เนกประสงค์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในวันอาทิตย์ที่ 29 สิงหาคม 2553

นายชนชัย

ผู้ดูแลเอกสาร กิตติมดา สงวนสิทธิ์

คณบดีคณะสังคมศึกษาฯ